

Чорна Ольга Олегівна,
здобувач кафедри цивільного права № 2,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
Україна, м. Харків
e-mail: chornaya_1989@mail.ru
ORCID 0000-0002-9220-606X

doi: 10.21564/2414–990x.133.66807
УДК 347.441:336.74

ПРАВОВА ПРИРОДА ДОГОВОРУ ВАЛЮТНОГО БАНКІВСЬКОГО РАХУНКА

Розглянуто основні наукові погляди щодо визначення правової природи договору валютного банківського рахунку.

Ключові слова: договір банківського рахунку; безстрокові вклади; кредит; розрахункові операції; іррегулярна поклажа.

Чорная О. О., соискатель кафедры гражданского права № 2, Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого, Украина, г. Харьков.
e-mail: chornaya_1989@mail.ru ; ORCID 0000-0002-9220-606X

Правовая природа договора валютного банковского счета

Рассмотрены основные научные взгляды на определение правовой природы договора валютного банковского счета.

Ключевые слова: договор банковского счета; бессрочные вклады; кредит; расчетные операции; иррегулярная кладь.

Постановка проблеми. Цивільний кодекс України не містить спеціальних норм, які регулюють договірні відносини валютного банківського рахунку, а існуючі у вітчизняному законодавстві норми не відображають специфічності, комплексності банківських валютних відносин. Нормативно-правові акти, що врегульовують банківські операції з іноземною валютою, почасти непослідовні, неузгоджені і навіть суперечливі. Це все негативно впливає на розвиток валютних банківських цивільно-правових відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми, що виникають з приводу визначення правової природи договору валютного банківського рахунку, вивчають видатні вчені-цивілісти, серед яких слід виділити І. Б. Новицького, М. М. Агаркова, Н. С. Кузнецову, І. А. Безклубого та ін.

Метою статті є визначення правової природи договору валютного банківського рахунка шляхом аналізу наукових підходів до цієї проблематики.

Виклад основного матеріалу. Важко уявити сучасну економічну систему без обслуговуючого її банківського сектора. Розвиток цієї сфери є необхідною умовою реального створення ринкового механізму. Докорінні зміни в усіх галузях життя суспільства, а зокрема в економіці, призвели до збільшення чисельності клієнтської бази комерційних банків за рахунок залучення в підприємницьку діяльність значної частини населення України. Підприємництво пов'язано зі здійсненням безготівкових розрахунків, а отже, з укладенням договору валютного банківського рахунка.

Сьогоденний рівень доктринальної розробки проблем інституту банківського рахунка не відповідає практиці, що розвивається, чимало питань мають дискусійний характер; як і раніше, зберігається неоднозначність у визначенні правової природи безготівкових грошових коштів, що здійснює безпосередній вплив на банківську практику.

Професор Н. С. Кузнецова вказує, що договір у всіх правових системах є одним з основних елементів правопорядку, що юридично забезпечує дійсність обмінних процесів з метою задоволення потреб суспільства в цілому, окремих його громадян або їх об'єднань [1, с. 41].

Насамперед для розуміння правової природи відносин між банком та клієнтом з приводу валютного банківського рахунка необхідно визначитись з самим поняттям «банківський рахунок» [2, с. 166]. У довідниковій літературі **банківський рахунок** розглядається як облікова одиниця, що застосовується у банківській справі з метою обліку прав грошових вимог клієнта до банку, що виникають з договору банківського рахунка, а також для обліку процесу виконання цього договору шляхом банківських операцій, передбачених для відповідної категорії банківських рахунків [3, с. 287].

Відповідно до положень чинного законодавства України банківські рахунки визначаються як рахунки, на яких обліковуються власні кошти, вимоги, зобов'язання банку стосовно його клієнтів і контрагентів та які дають можливість здійснювати переказ коштів за допомогою банківських платіжних інструментів [4, ст. 51].

У дореволюційній юридичній літературі договір банківського рахунка розглядався як різновид безстрокового вкладу. Г. Ф. Шершеневич вважав, що безстрокові вклади, за якими вкладник має право вимагати свій капітал в будь-який час, поділяються на: а) вклади на вимогу і б) вклади на поточний рахунок. З огляду на цивільно-правову природу таких вкладів, відмінностей між ними немає, але щодо банківської юридичної техніки відмінність існує: а) вклад на вимогу засвідчується документарним свідомством, а вклад на поточний рахунок – розрахунковою книжкою; б) вклад на вимогу повертається відразу і повністю; вклад на поточний рахунок повертається частинами, по мірі і в міру вимоги, і з можливістю поповнення; в) вклади на вимогу припускають попередження за 3, 5, навіть 8 днів; вклади на поточний рахунок видаються в момент затребування; г) відсотки при вкладах на

вимогу обчислюються звичайно по місяцях; відсотки за вкладами на поточний рахунок обчислюються по днях [5, с. 211].

Такий же підхід можна зустріти і в сучасній науковій літературі. Таким чином, договір банківського рахунка, як би він не називався (договір поточного або розрахункового рахунка), розглядається як різновид договору банківського вкладу, що передбачає прийом і видачу вкладу частинами, у тому числі на користь третіх осіб.

Такий підхід до визначення правової природи договору банківського валютного рахунка не є випадковим, оскільки історично договір банківського рахунка дійсно виник із вкладу на вимогу. Однак поступово банки стали касирами своїх клієнтів, які здійснюють платежі на користь третіх осіб і які отримують від них суми, що належать їх клієнтам. За допомогою дебетових і кредитових записів на рахунках став здійснюватися грошовий обіг. Виникли спеціальні інститути, що здійснюють ці операції, – жиробанки («*giro*» в перекладі з грецького означає «коло»). У результаті з'явилася особлива категорія вкладів на вимогу, що стали відкриватися спеціально для здійснення розрахунків. Їх стали називати по-різному: розрахункові, поточні або банківські рахунки.

Так, Даніель Гюггенхем зазначає, що коли клієнт відкриває рахунок, він припускає, що банк буде проводити платежі. Отже, юридична природа цього рахунка може бути визначена як договір доручення загального характеру, укладений на тривалий термін [6, с. 78].

Зазначені зміни юридичної природи вкладів на вимогу стали наслідком переосмислення конструкції договору банківського (розрахункового, поточного) рахунка і у вітчизняній правовій науці. Як і раніше, визнаючи залишок рахунку як різновид вкладу (позики) клієнта, К. А. Флейшиц вже не розглядала розрахункові операції тільки як спосіб повернення (прийому) цього вкладу. Вона побачила в них самостійний вид розрахункових відносин: «Правовідносини, що виникають з договору розрахункового рахунка, розпадаються на дві тісно пов'язані між собою групи: перша – відносини, що утворюють «зберігання» в Національному банку експлуатаційних засобів соціалістичних організацій, другі – розрахункові відносини» [7, с. 84]. У результаті нею був запропонований погляд на правову природу договору банківського рахунка як сукупності умов окремих договорів, що об'єднуються розрахунковим рахунком. Різновидом цієї ж позиції є характеристика договору банківського рахунка як змішаного договору, що поєднує елементи договору позики, доручення та комісії.

Погляд на правову природу договору банківського рахунка як на сукупність умов окремих договорів або елементів цих договорів має низку істотних недоліків. Майже відразу стало очевидно, що всі елементи договору банківського рахунка, по-перше, не цілком вписуються в родові конструкції договору позики, зберігання і доручення, і по-друге, тісно взаємопов'язані і взаємозумовлені: залишок на рахунку служить відшкодуванням витрат банку по вчиненню ним розрахункових операцій; у результаті здійснення розрахункових операцій змінюється залишок рахунку. Перше з зазначених обставин було від-

значено вже самою К. А. Флейшиц: «У договорі розрахункового рахунка або зовсім немає переходу права власності, або цей перехід не має визначального значення... Але на відміну від позики цей договір не реальний, а консенсуальний... Таким чином, договір вкладу, що становить частину договору розрахункового рахунка, зберігає дві риси договору позики: 1) сума «позики» надходить у розпорядження «позичальника» і 2) «позичальник» зобов'язаний повернути суму «позики» за законною вимогою «позикодавця» [7, с. 86].

На думку Є. С. Компанієць і Е. Г. Полонської, погляд на договір розрахункового рахунка як на поєднання договорів позики, зберігання і доручення невірний тому, що жоден з цих договорів не може бути ототожнений з договором розрахункового рахунка; не можна також вважати, що договір розрахункового рахунка – це комплекс зазначених договорів [8].

Власну думку стосовно правової природи договору банківського рахунка висловлює М. М. Агарков: «Безстрокові вклади, в тому числі вклади на поточні рахунки, слід розглядати як іррегулярну поклажу» [9, с. 48]. Іррегулярна поклажа має риси подібності з позикою: об'єкт договору – речі, що визначаються родовими ознаками. Але мета укладення цих договорів різна: при іррегулярній поклажі зберігач родової речі не бере у депонента в борг, а сам надає йому послугу. При оплатному зберіганні поклажаодавець речі платить винагороду зберігачеві, а за договором розрахункового рахунка банк у деяких випадках платить відсотки власнику рахунка. Позика і безоплатне зберігання – договори односторонні; договір розрахункового рахунка – двосторонній. Не можна також зводити договір розрахункового рахунка до договору доручення, оскільки доручення лежить в основі не розрахункового рахунка, а тих операцій, які здійснюються на базі останнього. Я. А. Кунік піддав сумніву можливість застосування конструкції договору позики при регулюванні відносин за договором банківського вкладу (аналогічно – до відносин щодо «зберігання» коштів на банківському рахунку). Він вважає, що навряд чи правомірно визначати природу грошового внеску державного органу у банку як відносини позики. За договором позики речі переходять у власність позичальника, чого немає при внесенні вкладу, тобто характерною особливістю договору позики є перехід речей у власність позичальника. Позаяк вклади в банк вносяться в безготівковому порядку, то при цьому немає в наявності матеріальних речей, в даному разі – грошей, які могли б перейти у власність банку [10, с. 71].

Зазначені та інші аналогічні міркування спричинили появу погляду на правову природу договору банківського рахунка як на самостійний цивільно-правовий договір. Таку позицію відстоює О. М. Олійник, яка вважає договір банківського рахунка самостійним договором, оскільки він поєднує в нерозривній єдності приватноправові та публічно-правові риси [11, с. 135].

Розглянемо, чи можна вважати договір банківського рахунка як договір, що поєднує елементи різних договірних конструкцій, або він є самостійним договором. Для цього проаналізуємо відносини, пов'язані із залишком коштів на рахунку, і відносини щодо здійснення банком безготівкових розрахунків, які входять до складу договору банківського рахунка.

Банк займається діяльністю по залученню коштів на рахунки не для того, щоб їх зберігати. Він має намір використовувати отримані кошти як кредитні ресурси. На перший погляд, конструкція договору зберігання тут незастосовна так само, як і щодо банківського вкладу. Проте мета, яку переслідує банк, залучаючи чужі кошти, суперечить меті, яку ставить клієнт, відкриваючи банківський рахунок: кошти, поміщені на рахунок, повинні бути завжди в розпорядженні клієнта, бо їх основне завдання – служити грошовим покриттям за розрахунковими операціями. Спочатку практика, а потім законодавство поступово знайшли вихід із зазначеного вище конфлікту інтересів. Відповідно до п. 2 ст. 1066 Цивільного кодексу України банк має право використовувати грошові кошти на рахунку клієнта, гарантуючи його право безперешкодно розпоряджатися цими коштами. Тому видача кредиту за рахунок коштів на рахунках здійснюється в особливому порядку [12].

Якби відносини з приводу залишку коштів на рахунку можна було б розглядати як договір позики, то видача кредиту мала б супроводжуватися зменшенням залишку коштів на рахунку клієнта. Між тим цього не відбувається. Як відомо, банк видає кредити за рахунок загальних пасивів. Простіше кажучи, видача кредиту позичальникові здійснюється за рахунок всіх зібраних банком грошей знеособлено, без зменшення залишків коштів на рахунках конкретних клієнтів. І тільки правила бухгалтерського обліку і складання балансу не дозволяють банку видати кредитів більше, ніж він зібрав засобів: статті активу і пасиву бухгалтерського балансу банку повинні збігатися. В економічно розвинених країнах значна частина грошей створюється за допомогою розширення кредиту комерційних банків. У більшості випадків, при видачі позики кошти перераховуються позичальникові на поточний рахунок, розпоряджатися яким можна за допомогою чека. Чекові рахунки є частиною обсягу пропонувананих грошей, тому в момент надання позики грошова пропозиція в державі збільшується. Цей процес також називають депозитно-чековою емісією. Виходячи з цього, можна стверджувати, що правова природа відносин між банком і клієнтом з приводу залишку коштів на рахунку стає двоїстою і суперечливою. З одного боку, банком гарантується збереження вкладених грошей, незмінність залишку коштів на рахунку вкладника при видачі кредиту позичальникові, відсутність факту переходу права власності на внесені на рахунок гроші відповідає конструкції договору зберігання. З іншого боку, обов'язок банку платити відсотки за користування коштами клієнта, його право повернути клієнту не ті ж самі грошові знаки, які той вніс в банк, а інші, рівні внесеним лише за сумою, право банку видати кредит іншій особі у межах загальної суми коштів на рахунках клієнтів відповідає конструкції договору позики.

Таким чином, відносини між банком і клієнтом з приводу залишку коштів на рахунку, які ведуть своє походження від правовідносин за вкладками на вимогу, зараз настільки видозмінилися, що їх вже не можна однозначно віднести ні до позики, ні до зберігання. Крім того, не можна не помітити, що розглядувані відносини не можна звести лише до обов'язку банку повернути клієнту

вкладені ним кошти. Ці відносини набагато складніші, оскільки крім виконання зазначеного обов'язку банк повинен вести облік постійно змінюваного залишку коштів на рахунку клієнта. Звідси випливає, що відносини з приводу залишків коштів на рахунку набули самостійного характеру.

Укладаючи договір банківського рахунка, банк не бере на себе зобов'язання зробити які-небудь конкретні розрахункові операції, що відповідали б конструкції комісії або доручення. На нього покладається загальний обов'язок здійснювати в майбутньому ті розрахункові операції, в яких виникне необхідність. Банк не має права відмовити клієнту у вчиненні розрахункових операцій, якщо вказівки клієнта відповідають законодавству і є грошове покриття у вигляді залишку рахунку. Отже, той елемент договору банківського рахунка, який пов'язаний зі здійсненням банком розрахункових операцій, ближчий за все не до комісії, доручення або агентського договору, а являє собою попередній договір про вчинення в майбутньому розрахункових операцій. Відповідно, розрахункові операції, що здійснюються на основі договору банківського рахунка, є виконанням цього договору.

Аналогічна точка зору вже висловлювалася в літературі. На думку Л. А. Новосолової, договір банківського рахунка, «як правило, об'єднує дві угоди – попередній договір про відкриття рахунку та угоду, що визначає умови роботи за таким рахунком. Якщо права і обов'язки за попереднім договором виникають, як правило, в момент укладання угоди, то відносини щодо рахунка – лише при відкритті та оформленні його у встановленому порядку» [13, с. 76].

Однак існує й інший погляд на природу договору банківського рахунка. Так, К. А. Флейшиц зазначає: «Чи не слід визнати договір розрахункового рахунка попереднім договором, договір як основу майбутнім договорам?» [14, с. 119]. На це питання має бути дана негативна відповідь. Те, що називають попереднім договором – це договір, що відтермінує в часі вчинення іншого договору з точно встановленим наперед змістом. Неукладання такого договору в строк, зазначений попереднім договором, є порушенням цього договору, що тягне за собою обов'язок відшкодувати завдані збитки. Договір розрахункового рахунка не зобов'язує власника останнього робити певні за сумою грошові вклади у визначений строк.

Точка зору К. А. Флейшиц на природу попереднього договору, викладена в процитованому уривку, збігається з правовою конструкцією попереднього договору за ст. 635 Цивільного кодексу України. Це договір про укладення в майбутньому іншого договору з точно визначеним змістом (у вигляді всіх істотних умов основного договору), який зобов'язує обидві сторони до укладення основного договору в заздалегідь обумовлений термін [12]. Таке визначення попереднього договору дійсно унеможлиблює визнання договору банківського рахунка різновидом попереднього договору.

Точка зору К. А. Флейшиц підлягає уточненню з наступних причин. Конструкція попереднього договору, описана К. А. Флейшиц і закріплена в чинному Цивільному кодексі України, не є єдиною формою попереднього договору,

відомою цивільному праву. На думку І. Б. Новицького, цілком припустимі такі попередні договори, «коли сторони мають на увазі встановити в майбутньому постійні тривалі відносини, які доведеться оформити низкою договорів, зміст яких у всіх подробицях з'ясується тільки надалі. Утім, основний зміст майбутніх договорів має бути визначений, інакше попередній договір не отримає конкретного змісту» [15, с. 15]. Правда, твердження, висловлене у літературі, що умови майбутнього договору мають бути визначені абсолютно так само, як це довелось б зробити у самому майбутньому договорі, щоб він отримав силу, – є надмірним. У попередньому договорі достатньо лише встановити суттєві елементи майбутнього договору (*essentialia*); окремі деталі, другорядні моменти договору можуть бути визначені безпосередньо в головному договорі. Можливо навіть, що попереднім договором буде надано в певних межах право одному з контрагентів односторонньо встановити при укладанні головного договору ту чи іншу умову». Крім того, припустимі такі попередні договори, в яких тільки одна сторона бере на себе зобов'язання укласти договір, друга ж – тільки право вимоги цього.

Євген Годеме ілюструє зазначені договори на прикладі зобов'язання укласти договір продажу: «Особа може мати бажання купити щось згодом. Отже, дуже важливо отримати від власника зобов'язання погодитися продати річ за першою вимогою, зовсім не визначаючи себе безпосередньо як покупця» [16, с. 150]. У сучасній підприємницькій практиці прикладом описаних цим автором попередніх договорів можуть служити опціони.

У разі виникнення розбіжностей при їх узгодженні можливі переддоговірні спори в порядку статей 641, 642, 649 Цивільного кодексу України. Допустимо включати у розглянуті різновиди попередніх договорів умови про право однієї зі сторін вносити в головний договір ті чи інші умови в односторонньому порядку і про обов'язок іншої сторони не перешкоджати цьому. Такі умови можуть бути віднесені навіть до категорії необхідних істотних умов, без погодження яких немає договору відповідного типу. Відсутність зазначеної умови в попередньому договорі компенсується умовою про право однієї зі сторін договору запропонувати при укладенні головного договору будь-який варіант відсутньої істотної умови.

Що стосується договору банківського рахунка, то мова може йти про попередній договір, який покладає на банк обов'язок здійснювати для клієнта юридично значимі дії (здійснювати і приймати платежі), а клієнту надається право вимагати від банку виконання зазначених дій. При цьому зміст майбутніх договорів визначений лише приблизно. Терміни, кількість і сума майбутніх платежів, а також найменування та платіжні реквізити платників і одержувачів коштів визначаються за волею клієнта.

Таким чином, відносини, що виникають на підставі укладення договору валютного банківського рахунка слід розглядати як сукупність двох видів відносин:

а) з приводу вчинення в майбутньому розрахункових операцій (різновид попереднього договору);

б) з приводу залишку рахунку (самостійний вид відносин, що не зводиться ні до позики, ні до зберігання).

Основоположним елементом договору банківського рахунка є зобов'язання банку здійснювати розрахункові операції. Зазначений елемент визначає юридичну мету договору банківського рахунка – здійснення безготівкових розрахунків. Другий елемент договору банківського рахунка обслуговує основний: залишок на рахунку служить грошовим покриттям розрахункових операцій, безперервне здійснення яких змінює суму грошей на рахунку.

Висновки. Враховуючи нерозривний зв'язок обох елементів договору банківського рахунка, не пов'язаність відносин щодо залишку рахунку ні з позикою, ні зі зберіганням, можна стверджувати, що договір банківського рахунка на сьогодні є самостійним цивільно-правовим договором.

Список літератури:

1. Кузнецова Н. С. Подрядные договоры в инвестиционной деятельности в строительстве / Н. С. Кузнецова; Киевский госуниверситет им. Т. Г. Шевченко. – Киев : Наукова думка, 1993. – 158 с.
2. Безклубий І. А. Банківські правочини: цивільно-правові проблеми: монографія / І. А. Безклубий. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2005. – 166 с.
3. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка. – [2-ге вид., перероб. і доповн.]. – Київ : Юрид. думка, 2012. – 1020 с.
4. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III // Відом. Верхов. Ради України. – 2001. – № 5-6. – Ст. 51.
5. Шершеневич Г.Ф. Учебник русского гражданского права (по изданию 1907 г.) / Г. Ф. Шершеневич; авт. предисл. Е. А. Суханов. – Москва : СПАРК, 1995. – 556 с.
6. Guggenhiem Daniel. Les contrats de la pratique bancaire Suisse / Daniel Guggenhiem. – 1981. – 347 p.
7. Флейшиц Е. А. Расчетные и кредитные правоотношения / Е. А. Флейшиц. – Москва : Юриздат, 1956. – 141 с.
8. Договір банківського рахунка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mayorovgroup.com.ua/yuridichni-novini/115-disertatsiya-tsvilnogo-pravova-kharakteristika-dogovoriv-v-bankivskij-diyalnosti/129-3-3-dogovir-bankivskogo-rakhhunku>.
9. Агарков М. М. Понятие сделки по советскому гражданскому праву / М. М. Агарков // Советское государство и право. – 1946. – № 3-4.
10. Исковая давность в новом советском гражданском законодательстве // Актуальные вопросы советского гражданского права / под ред. С. Н. Братуся, О. С. Иоффе, Я. А. Куника. – Москва : Юрид. лит., 1964. – 216 с.
11. Олейник О. М. Основы банковского права: курс лекций / О. М. Олейник. – Москва, 1997. – 203 с.
12. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
13. Новоселова Л. А. Заключён ли договор? / Л. А. Новоселова // Хозяйство и право. – 2009. – № 9.
14. Флейшиц Е. А. Обязательства и причинение вреда из неосновательного обогащения / Е. А. Флейшиц. – Москва, 2011. – 206 с.
15. Новицкий И. Б. Сделки. Исковая давность / И. Б. Новицкий. – Москва : Госюриздат, 1954. – 247 с.
16. Годэмэ Е. Общая теория обязательств / Е. Годэмэ; [пер. с фр. И. Б. Новицкого]. – Москва : Юрид. изд-во МЮ СССР, 1948. – 511 с.

References:

1. Kuznecova, N.S. (1993). Podryadnye dogovory v investicionnoj deyatel'nosti v stroitel'stve. Kiev: Naukova dumka [in Russian].
2. Bezklubij, I.A. (2005). Bankivs'ki pravochini: civil'no-pravovi problemi. Kiev [in Ukrainian].
3. Shemshuchenko Yu.S. (Ed.). (2012). Velykyy entsyklopedychnyy yurydychnyy slovnyk [in Ukrainian].
4. Pro banki ta bankivs'ku diyal'nist': Zakonu Ukrayini 07.12.2000 № 2121-III . Vidom. Verhov. Rady Ukrai'ny, 5-6, article 51.
5. Shershenevich, G.F. (1995). Uchebnik russkogo grazhdanskogo prava (po izdaniyu 1907 g.) Moskow: SPARK [in Russian].
6. Guggenhiem Daniel (1981). Les contrats de la pratique bancaire Suisse.
7. Flejshic, E.A. (1956). Raschetnye i kreditnye pravootnosheniya. Moskow: Yurizdat [in Russian].
8. Dogovir bankivs'kogo rahunku. Retrieved from: <http://www.mayorovgroup.com.ua/yuridichni-novini/115-disertatsiya-tsilnogo-pravova-kharakteristika-dogovoriv-v-bankivskij-diyalnosty/129-3-3-dogovir-bankivskogo-rakhunku>. [in Ukrainian].
9. Agarkov, M.M. (1946). Ponyatie sdelki po sovetskomu grazhdanskomu pravu. Sovetskoe gosudarstvo i pravo [in Russian].
10. Bratus, O.S., Ioffe, Ya.A. (1964). Iskovaya davnost' v novom sovetskom grazhdanskom zakonodatel'stve. Aktual'nye voprosy sovetskogo grazhdanskogo prava. Moskow: Yurid. Lit. [in Russian].
11. Olejnik, O.M. (1997). Osnovy bankovskogo prava. Kurs lekcij. Moskow [in Russian].
12. Cyvil'nyj kodeks Ukrai'ny vid 16.01.2003 No. 435-IV. Retrieved from: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15> [in Ukrainian].
13. ovos'olova, L.A. (2009). Zaklyuchyon li dogovor? [in Russian].
14. Flejshic, E.A. (2011). Obyazatel'stva i prechineniya vreda iz neosnovatel'nogo obogashcheniya. Moskow [in Russian].
15. Novickij, I.B. (2009). Sdelki. Iskovaya davnost'. Moskow [in Russian].
16. Godehmeh, E. (1948). Obshchaya teoriya obyazatel'st. Per. s fr. I. B. Novickiy. Moskow [in Russian].

Chorna O. O., applicant of Department of Civil Law № 2, Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine, Kharkiv.

e-mail: chornaya_1989@mail.ru ; ORCID 0000-0002-9220-606X

The legal nature of the contract currency bank account

The Civil Code of Ukraine there are no specific rules governing contractual relationship currency bank account, and existing norms in the national legislation does not reflect the specificity, complexity bank currency relations; regulations that regulate banking operations in foreign currencies, in some cases inconsistent, uncoordinated and even contradictory; In addition, some based on somewhat outdated today philosophical position, affecting the development bank currency civil relations.

Problems about the determination of the legal nature of the contract currency bank account, studied and continue to study the eminent jurist scholars, among which highlight G.F. Shershenevich, C.A. Fleyshyts, I.B. Nowicki, M.N. Agarkova, A.S. Ioffe, N.S. Kuznetsov, I.A. Bezkluboho etc.

Purpose of the article – the definition of the legal nature of the contract currency bank account, as well as research and analysis of major scientific debate on the subject.

Given the inextricable link between the two elements of a bank account without connectivity relations on the account balance on any loan or of storage, believe that the bank account agreement today is an independent civil - legal contract.

Keywords: bank account agreement; perpetual deposits; credit; payment transactions; irregular baggage.

Надійшла до редколегії 21.04.2016 р.